

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)	رشته: ریاضی فیزیک و علوم تجربی	ساعت شروع: ۹ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۵ / ۶ / ۱۳۸۹	
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دوره‌ی تابستانی (شهریورماه) سال ۱۳۸۹		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
۱	<p>الف) معنی و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره)</p> <p>ابیات و عبارات زیر را به نثر روان، بازگردانی کنید.</p> <p>۱- شما که با شاهان بیشتر محشور بوده‌اید.</p> <p>۲- من ریاست این کبوتران تکفل کرده‌ام.</p> <p>۳- ماند غرامت‌زده از کار خویش</p> <p>۴- می‌بینم اگر ذره‌ای اندر تک دریاست</p> <p>۵- برخاست نه تمام و بر خویشتن می‌زکاید.</p> <p>۶- خرد را مکن با دل اندر مفاک</p> <p>۷- آن چه جگرسوزه بود، باز جگرسازه شود</p> <p>۸- از گزند داس دروگر وقت، هیچ روینده را زنهار نیست.</p> <p>۹- به معونت و مظاهرت ایشان از دست صیاد بجستم.</p> <p>۱۰- هر نفسی که فرو می‌رود، مُمد حیات است و چون برمی‌آید، مفرح ذات.</p> <p>۱۱- لعل را گر مَهر نبود، باک نیست عشق را دریای غم، غمناک نیست</p>	<p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۱۵</p> <p>۰/۱۵</p> <p>۰/۱۵</p> <p>۰/۷۵</p> <p>۰/۷۵</p> <p>۱</p> <p>۱</p>
۲	<p>ب) لغت (۲ نمره)</p> <p>با توجه به ابیات و عبارات زیر، معنی و مفهوم واژه‌های مشخص شده را بنویسید.</p> <p>۱۲- آهسته و با تائی پیش حسین(ع) آمد.</p> <p>۱۳- دویدم توی سرسرا و از آن جا به بالکن.</p> <p>۱۴- در سرتاسر قلمرو خود، جاووش در داد.</p> <p>۱۵- در چهل سالگی پشت قاش زین نشستیم.</p> <p>۱۶- در ناحیه‌ی شقیقه‌اش یک سوراخ دیده‌می‌شد.</p> <p>۱۷- اصلان گاری‌اش را شسته‌بود و داشت مال‌بندها را محکم می‌کرد.</p> <p>۱۸- از مضیق حیات درگذری وسعت ملک لامکان بینی</p> <p>۱۹- دست در کش کرد با آتش به هم خویشتن گم کرد با او خوش به هم</p>	<p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p>
۳	<p>پ) خودآزمایی (۳ نمره)</p> <p>۲۰- مراد از «فرش زمردین» در عبارت «فرآش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترد» چیست؟</p> <p>۲۱- مقصود از «او» در بیت زیر، از درس «نیاز روحانی»، کدام شخصیت است؟ «کسی که وسعت او در جهان نمی‌گنجد به خانه‌ی دل من، آمده‌است مهمانی»</p> <p>۲۲- در بیت «زرین‌قبا زره زن از ابر سحرگهی / کان جا چو بیک بسته‌قبا می‌فرستمت» مقصود از «بسته‌قبا» چیست؟</p> <p>۲۳- عبارت زیر - که از زبان رضاخان بیان شده - نمایانگر کدام ویژگی وی در امر حکومت است؟ «امروز تو این مملکت، امر، امر ماست. مجلس و عدلیه و دولت، تعارفه.»</p>	<p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p>
	«ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی دوم»	

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)		رشته: ریاضی فیزیک و علوم تجربی	ساعت شروع: ۹ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۵ / ۶ / ۱۳۸۹		
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دوره‌ی تابستانی (شهریورماه) سال ۱۳۸۹		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		
ردیف	سؤالات	نمره		
	۲۴- در بیت زیر، مقصود فردوسی از «سگزی» و «مرد پرخاشخر» به ترتیب چه کسانی است؟ «فراموش کردی تو سگزی مگر کمان و بر مرد پرخاشخر»	۰/۵		
	۲۵- منظور از «روزگار گذاشتندی» در جمله‌ی «در طاعت و مطاوعت او روزگار گذاشتندی» چیست؟	۰/۵		
	۲۶- با توجه به عبارت زیر، «عنان قلم را در اختیار داشتن» کنایه از چیست؟ «بیهقی نویسنده‌ای است که عنان قلم را در اختیار داشته و به اقتضای حال، آن را به گردش درمی آورده‌است.»	۰/۵		
	۲۷- با توجه به عبارت زیر، چرا نویسنده، ابلیس را اعور (یک چشم) دانسته‌است؟ «اَبلیس پرتلیس یک باری گرد او (ادم) طواف می کرد و بدان یک چشم، اعورانه بدو درمی نگریست.»	۰/۵		
۴	(ت) دانش های ادبی (۳ نمره)			
	۲۸- عبارت زیر، معرف کدام شخصیت است؟ «از سینماگران و فیلم‌نامه‌نویسان برجسته‌ی تاریخ سی ساله سینمای ایران است. «دل‌شدگان» از مهم‌ترین فیلم‌نامه‌های اوست.»	۰/۲۵		
	۲۹- نویسنده‌ی «ملاقات در شب آفتابی» کیست؟	۰/۲۵		
	۳۰- داستان «گل‌دسته‌ها و فلک» برگرفته از کدام کتاب «جلال آل احمد» است؟	۰/۲۵		
	۳۱- جاهای خالی عبارات زیر را به شکلی صحیح، پر کنید. الف) نثر کتاب «بخارای من، ایل من» روان و است و ما را با فرهنگ اقلیمی ایل قشقایی آشنا می‌کند. ب) دکتر «فاطمه راگهی» از شاعران انقلاب اسلامی است. تاکنون دو مجموعه‌ی شعر «سفر سوختن» و از او به چاپ رسیده‌است.	۰/۱۵		
	۳۲- موضوع اصلی تاریخ بیهقی چیست؟	۰/۲۵		
	۳۳- وجود پدیده‌هایی نظیر «سیمرغ» و «دیوسفید» در شاهنامه‌ی فردوسی، نمایانگر کدام یک از زمینه‌های اصلی حماسه است؟	۰/۲۵		
	۳۴- در جمله‌ی زیر، یک آرایه‌ی ادبی مشخص کنید. «صدایی گرم و جان‌بخش از میان خیمه‌ای بیرون می‌خزید.»	۰/۲۵		
	۳۵- در بیت زیر، بین واژگان «رُفت» و «رَفت»، کدام یک از انواع «جناس» برقرار است؟ «باید به مژگان رُفت گرد از طور سینین باید به سینه رَفت زین جا تا فلسطین»	۰/۲۵		
	۳۶- اصلی‌ترین موضوع عرفان چیست؟	۰/۲۵		
	۳۷- کاربرد آرایه‌ی ادبی «حُسن تعلیل» در کدام یک از ابیات زیر، مشهود است؟ الف) کسی که سبزتر است از هزار بار بهار ب) تویی بهانه‌ی آن ابرها که می‌گریند کسی شگفت، کسی آن چنان که می‌دانی بیا که صاف شود این هوای بارانی	۰/۲۵		
	۳۸- در تشبیه موجود در عبارت زیر، «مشبّه» کدام است؟ «این سر نه سامان پذیرد و این غم نه پایان پذیرد یک نیم‌شب پر نگیرد، تا مرغ آه من و تو»	۰/۲۵		
	«ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی سوم»			

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)	رشته: ریاضی فیزیک و علوم تجربی	ساعت شروع: ۹ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۵ / ۶ / ۱۳۸۹	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دوره‌ی تابستانی (شهریورماه) سال ۱۳۸۹		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
۵	<p>ث) درک مطلب (۴ نمره)</p> <p>۳۹- مقصود از «گره‌گشای هوا» در بیت زیر، کیست؟ «دست هوا به رشته‌ی جان بر، گره زده‌ست نزد گره‌گشای هوا می‌فرستمت»</p> <p>۴۰- مراد از «ارباب معرفت» در بیت زیر، چه کسانی است؟ «هاتف، ارباب معرفت که گهی مست خوانندشان و گه هشیار»</p> <p>۴۱- جمله‌ی «برده‌ی ناموس بندگان به گناه فاحش نذرند» بر کدام‌یک از صفات خداوند متعال، تأکید دارد؟</p> <p>۴۲- در سروده‌ی زیر، که مخاطب آن یک جانباز است، منظور از «میوه خورشید» چیست؟ «می‌شود از باغ نگاهت هنوز/ یک سبد از میوه‌ی خورشید/ چید»</p> <p>۴۳- مفهوم جمله‌ی مشخص شده را در بیت زیر، بیان کنید. «گفت: این پروانه در کار است و بس / کس چه داند؟ این خبردار است و بس»</p> <p>۴۴- مصراع دوم بیت «دریادلان راه سفر در پیش دارند/ پا در رکاب راهوار خویش دارند» کنایه از چیست؟</p> <p>۴۵- شاعر در بیت زیر، تحمل غم و اندوه را در چه صورتی، میسر و آسان می‌داند؟ «چه باشد گر خورم صد سال تیمار / چو بینم دوست را یک روز، دیدار»</p> <p>۴۶- در این بخش از غزلواره‌ی شکسپیر: «آری، زمان فرّه‌ی جوانی را می‌بزمرد/ بر ابروان زیبا، شیارهای موازی درمی‌افکنند» مقصود از جمله‌ی پایانی چیست؟</p> <p>۴۷- در این سروده‌ی تاگور: «ماه/ روشنی‌اش را برای در سراسر آسمان می‌پراکند/ و لگه‌های سیاهش را برای خود نگه می‌دارد»</p> <p>الف) «ماه» نماد چه کسانی است؟</p> <p>ب) منظور از «لگه‌های سیاه» چیست؟</p> <p>۴۸- مفهوم کنایی «در بند خود نبودن» را با توجه به عبارت «خدیجه می‌دید که این هفته با هفته‌ی پیش فرق دارد. می‌دید او در بند خودش نیست» بنویسید.</p>	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵
۶	<p>ج) حفظ شعر (۲ نمره)</p> <p>ابیات زیر را به شکلی صحیح، کامل کنید.</p> <p>۴۹- ساقیا بده جامی، زان شراب روحانی</p> <p>۵۰- طره‌ی پریشانش، دیدم و به گفتم</p> <p>۵۱- بگذاشتند ما را، در دیده آب حسرت</p> <p>۵۲- ای صبح شب‌نشینان، جانم به طاقت آمد</p> <p>۵۳- می‌ریزد</p> <p>۵۴- حاصلی نیست به جز غم ز جهان خواجه را</p>	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵
	«شکوفه‌های دانش در وجودتان پربار باد»	جمع نمره ۲۰